

دکتر عبدالعظیم کریمی
عضو هیأت مشکده تعلیم و تربیت

گفته‌ها و دانش‌های در تربیت کودکان

شوخی طبیعی

میدان دادن به بچه‌ها در طرح سرگرمی‌ها، معماها و چیستان‌ها، هر چند با شوخی و خنده و تفریح همراه باشد، زمینه تفکر و قریحه شوخی طبیعی آن‌ها را تقویت می‌کند. این فعالیت‌های «حاشیه‌ای» می‌تواند «متن» زندگی آن‌ها را تحت تأثیر قرار دهد.

شبیه‌سازی بیهوده

بخش عمده از انرژی والدین صرف شبیه‌سازی فرزندانشان با دیگران می‌شود، اما اگر نیمی از این انرژی را صرف آن کنند که فرزندشان شبیه خودش باشد، خیلی سریع‌تر و اصیل‌تر به نتیجه مطلوب می‌رسند.

شهامت «خود بودن»

کودکان مستقل و خلاق شهامت آن را دارند که هر کاری را به سبک شخصی خود انجام دهند. این شهامت ممکن است بهایی گران داشته باشد و با آزمون و خطاهای فراوان همراه باشد، اما ارزش آن را دارد که بر شاکله خویش عمل کند.

تربیت بی‌همتا

هر یک از فرزندان ما در نوع خود بی‌نظیر، یکتا و منحصر به فرد است. بنابراین، تربیت آن‌ها نیز باید متفاوت و متناسب با خصوصیات منحصر به فرد آن‌ها باشد.

پذیرش خود

کودک مستقل و دارای اعتماد به نفس، خود را همان‌گونه که هست می‌پذیرد و از آن چه هست و به آن چه دارد، رضامندی درونی دارد. چنین کودکی در برابر بدبختی‌ها مقاوم است.

کودک آدمی پیش از آن که زبان به کلام بگشاید، زبان رفتار را می‌فهمد؛ پیش از آن که با مشاهده چشم از ما آگاه شود، با مخابره دل از وجود ما نقش می‌گیرد و پیش از آن که شنونده پیام‌های لفظی و عمدی ما باشد، تماشاگر رفتار طبیعی و غیرعمدی ما است. از این‌روست که نقش والدین در تربیت، بیش از آن که هشیارانه، ارادی و عمدی باشد، غالباً ناهشیار، پنهان، غیرمستقیم و غیرعمدی است.

فضای نیکی و مثبت‌اندیشی

رسالت اصلی والدین در پرورش فرزندان این است که حس نیکی، مثبت‌اندیشی، شادابی، سرزندگی، امید، ایمان و معنویت را در فضای خانواده همچون رایحه‌های معطر منتشر کنند. انتشار این حس و حال به طور فزاینده محیط تربیتی خانواده را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

فاصله «آرزو» و «عمل»

آن‌چه والدین برای فرزندشان آرزو دارند، اگر در زندگی خود محقق کنند، آن‌گاه فاصله بین آن چه می‌خواهند و آن چه در واقعیت رخ می‌دهد، کم‌تر می‌شود.

مصونیت بخشی

آگاه‌ترین والدین آرزو دارند که فرزندانشان قدرت تبدیل تجربه‌های «تلخ» زندگی را به فرصت‌های «شیرین» داشته باشند. اگر این قابلیت در فرزندان ایجاد شود، آن‌ها در برابر همه مصائب و آسیب‌های درونی و بیرونی «مصونیت» خواهند یافت.